

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

SANTORAL DE LA SETMANA

5 de gener.
SANT SIMEO
L'ESTILITA
Monjo, segle V.

Avui nos toca, lector, una glosa un poquet llarga. Molt més ho era l'amarga columna d'en Simeo, i va aguantar, a lo millor per estar més prop de Déu. Llegeix, no et sàpia greu, i llavò, en conèixer el cas, pentura no trobaràs, mai més, ossos dins el lleu.

Pastoret, però cobert de divina impaciència, s'allista a fer penitència dins un convent del desert. Com que allà, tan gran, s'hi perd

i el tracte humà li repugna, un horabaixa d'autumne, freturós de ser més llure, tot sol se'n anà a viure, en pèl, dalt una columna.

I quan, veient-lo, el prior li va manar que baixàs, ell, en lloc de fer-li cas, va fer de no sentir-lo, perquè, ple d'el·lúsió o bé perquè era, supòs, o sant, o de renyó cós, o loco, o un poquet de /sastre, no sols no deixà el pilastre sinó que el va fer més gros.

I allà, fermat amb cadenes, dret, sense seure, vivia nafrat i extàtic. Patia de tot, manco de moreses. Tothom li oferia ampens noves per a posar-se al seu cos, ja sense alè però que encara respirava per l'oració Déu, i acabava com, sense oli, acaba un /ble.

Idò res. La banya dura d'en Simeo el vamemar, un altre pic, a endoblar al piló la seva altura. Empès per santa locura, tant delit i no l'esguerra: amb tal curulla s'aferra només a engrandir el pilastre, que va arribar a fer l'ullastre vint-i-tres metres d'en te /rral

Com si, per exemple, sord a les rialles del poble, el batle, per ser més noble, plantàs ben enmig de Cort un piló i, per esport i com un qui s'encoïna, hi pujàs per una estona i cridàs fort "Aquí som!"... Com don Cristòfol Colom en el port de Barcelona.

Morí, a la fi, ple de danys, allà enfilat, sec i aixut, després d'haver-hi viscut casi quaranta-set anys. I se diu, com que els afany divins l'estravien massa i anava lleuger de grassa i era ja tan amuntat, que per entrar al cel cap li va bastar mitja passa.

JOSEP M. CASASAYAS

HEM DE DIR "NO" AL "DECRET DE BILINGÜISME" DEL PAIS VALENCIA

El 29 de desembre, a la fi, la Generalitat de Catalunya es va manifestar sobre la denominació de "llengua valenciana" que apareix a l'anomenat "decret de bilingüisme del País Valencià" i sobre la forma aberrant en què es volia posar en pràctica per mitjà d'una Ordre Ministerial que, gràcies segurament a la forta oposició po-

lular, no s'ha publicat encara.

Val a dir que aquesta manifestació de la Generalitat (que publicam en aquesta mateixa pàgina) és tan "suau" que haurà produït indignació a molts de ciutadans que voldrien, amb raó, preses de posició més enèrgiques quan es tracta de defensar les essències de la nostra identitat.

En primer lloc, no la fa, com seria natural, el Consell Executiu de la Generalitat; sinó el Conseller de Cultura ("amb l'aprovació del Consell Executiu", això sí). En segon lloc, no al·ludeix directament al decret del valencià, com caldria, sinó "a la situació de la llengua catalana", cosa que li fa impossible manifestar-se sobre el propòsit aberrant del projecte d'O.M. de sostreure l'ensenyament del "valencià" al control de les Universitats.

Supòs que tenia raó aquell que deia que basta repetir una mentida, per absurda que sigui, un nombre de vegades prou elevat, per fer-la acceptar com a veritat. Crec que la Generalitat, i el mateix Institut d'Estudis Catalans, han sentit tantes vegades allò del "Imperialisme català" i del "afán colonizador de los catalanes", que han arribat a tenir un veritable complex de por de "ficar-se allà on no els demanen", que arriba a fer-los callar fins i tot quan tenen obligació d'altre la veu (l'Institut d'Estudis Catalans, al meu entendre, tenia obligació d'altre-la ara, i no pensar que havia fet prou amb la "Declaració" del 78 que al·ludeix el Conseller de Cultura de la Generalitat).

Aquesta "prudència" exagerada, i al meu entendre to-

talment equivocada, ha afectat també el nostre Consell, amb la notable excepció del Conseller de Menorca Joan López Casanovas, que va justificar plenament la seva condició d'especialista en la matèria i el seu títol de "Conseller de Normalització lingüística" (un títol que només existeix a Menorca, i que és ben necessari a les conselleries de tots els Països Catalans i del País Basc i Galícia), presentant una moció al Consell de Menorca perquè es manifestés sobre la qüestió (moció que, segons tenc entès, no ha estat encara rebutjada, sinó "congelada"), i publicant un magnífic article al Diari "Menorca" per justificar la seva gestió.

Seria de desitjar que la moció fos assumida, no sols pel Consell de Menorca, sinó per l'Insular. Aquesta vegada el President Albertí no em va resultar gens convíncit quan es negà a contestar la pregunta d'un periodista sobre el tema de la roda de premsa que aplegué fa poc a l'espai televisiu "Penorrama Balear", dient poc més o menys que "no volia interferir en les qüestions valencianes".

En diverses ocasions ha al·ludit la prudència del President en les qüestions lingüístiques i autonòmiques, fins i tot en ca-

sos en què a molts de ciutadans impacients —jo entre ells— ens pot semblar excessiva. Però en aquest cas concret, no és que ens ho sembli: és que ho és. No com a principi general, és clar: és evident que els mallorquins no hem d'interferir per res en la vida pública dels valencians (ni permeta, evidentment, que ells interferixin en la nostra). Però tampoc no podem considerar com a "qüestió valenciana" una norma legislativa que afecta la nostra llengua fins al punt d'amenaçar-ne perillosament la unitat.

Podem estar segurs que en el cas (que segurament us semblarà impensable) que el Govern es mostrés disposat a promulgar un decret establert a Andalusia l'ensenyament de la "llengua andalusa", deixant-lo en mans d'un professorat titulat per un auto-anomenada "acadèmia de cultura andalusa" i no per les Universitats, la protesta contra aquest Decret no vindria només, com en el cas del valencià, del poble i els intel·lectuals, sinó també de totes les Institucions culturals i polítiques d'Espanya, començant per la Real Academia Española, fins a qualsevol Ajuntament d'un poblet petit. I ningú no pensaria que això era "interferir en la vida pública dels andalusos", sinó defensar la unitat de la llengua, que és patrimoni de tots.

I si és natural pensar que el Consejo General de Castilla-León, o el de Aragón, per exemple, tendrien perfecte dret, i potser fins i tot obligació de manifestar-se contra una manipulació política de la qüestió lingüística que amenaçés la unitat de la llengua castellana, ¿com és possible que molts de mallorquins, començant pel nostre mateix President, puguin pensar que no ens pertoca protestar contra la manipulació que posa en perill la unitat de la nostra, precisament en el moment en què, després de segles d'opressió, té la possibilitat de recobrar la seva plena dignitat?

L'explicació és clara, per a un sociolingüista: som víctimes encara de la mentalitat diglòssica, que fa que la "llengua B" sigui considerada de categoria inferior, i el seu ús limitat, a la vida familiar i als "usos baixos". El nostre poble no té encara consciència de la dignitat de la nostra llengua, i no és capaç d'imaginar-la com a llengua de cultura en plenitud de facultats, amb

un àmbit que depassa les fronteres administratives i polítiques. No és capaç de comprendre que, si els problemes agrícoles o industrials dels valencians són de la competència exclusiva del poble de València, els seus problemes lingüístics no són exclusius d'ells, perquè la seva llengua és la nostra llengua.

Es realment preocupant que passi això, perquè fins que hàgim bandejat la mentalitat diglòssica no entrarem realment en la normalització lingüística. Però és una situació perfectament "natural", perquè estem només en el punt de partida del procés de recobriment de la nostra identitat.

Ara bé és necessari que les nostres forces polítiques i culturals estiguin a l'altura de les exigències del moment i sàpiguen marcar al poble el camí a seguir, amb serenitat i seny, però amb la fermesa de qui sap que defensa allò que de dret li pertany.

Per això no deman al Consell (i a totes les forces polítiques que fins ara han callat com a peixos) cap ingerència en els assumptes dels valencians, ni tampoc cap "declaració enèrgica" capaç de despertar l'entusiasme dels qui som: nacionalistes convençuts però sí una "declaració assenyada" que assumeixi (tal com fa la Generalitat i si fos possible amb un poc més de nivell) la unitat de la llengua, i que expressi l'exigència que el seu ensenyament, com el de qual-

sevol matèria científica, estigui en mans de persones científicament qualificades.

Es curiós —i esperançador, en certa manera— que fins ara les instàncies polítiques, en aquesta qüestió, no sols no han marcat el camí al poble, sinó que han quedat molt endarrerades de les actuacions d'aquest. Al País Valencià, la vaga generalitzada dels alumnes d'Institut reclamant el nom de la llengua i que el seu ensenyament sigui obligatori com als altres territoris on és parlada, ha estat un exemple de mobilització estudiantil inimaginable fa pocs mesos. Les tancades d'intel·lectuals i d'Ajuntaments han estat abundoses i fermes. La postura de les entitats culturals dels Països Catalans ha estat exemplar (a les Illes, la Universitat, la Comissió per l'Ensenyament i Normalització del Català, l'Obra Cultural Balear, etc., han fet sentir la seva veu, i també qualche associació de veïns).

Fins i tot hi ha hagut manifestacions importants de científics estrangers: la darrera, ben contundent, la "Carta oberta al Rei d'Espanya Joan Carles I, al President del Govern Espanyol i als Ministeris d'Educació de Madrid", dels romanistes de la Universitat de Frankfurt am Main. Només els polítics i els governs preautonòmics callaven fins ara. Ja és ben hora que hi diguin la seva.

AINA MOLL

DECLARACIO DE LA CONSELLERIA DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SOBRE LA UNITAT DE LA LLENGUA

El senyor Pere Pi-Sunyer i Bayo, Conseller d'Ensenyament i Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb l'aprovació del Consell executiu reunit el dia d'avui, i davant la situació que s'ha produït a l'entorn de la qüestió de la unitat de la llengua catalana, fa constar:

- 1.- Que, segons el que reconeix el real decret 3118/76, de 26 de novembre de 1976, l'Institut d'Estudis Catalans és la màxima autoritat acadèmica i científica pertocant a la llengua i cultura catalanes en tot l'àmbit en què aquestes s'estenen.
- 2.- Que l'Institut d'Estudis Catalans féu pública, l'octubre del 1978, una DECLARACIO SOBRE LA UNITAT DE LA LLENGUA CATALANA que aclareix, seguint criteris rigorosament científics, la realitat objectiva sobre la matèria.
- 3.- Que, fora de l'àmbit lingüístic català, les diverses instàncies acadèmiques i universitàries afirmen igualment i amb els mateixos criteris la unitat de la llengua catalana, i en aquest sentit cal destacar la posició inequívoca de la Real Academia Espanyola.
- 4.- Que en aquesta qüestió, la Generalitat no pot fer altra cosa que fer seu el criteri de les corporacions científiques esmentades sobre la unitat de la llengua catalana, compatible amb l'existència d'unes varietats lingüístiques que palesen la seva vitalitat.

Barcelona, 29 de desembre de 1979.

HIPER

COMUNICA A SU
DISTINGUIDA
CLIENTELA
QUE EL DIA 7
DE ENERO
PERMANECERA
CERRADO
POR INVENTARIO